

Cesty k Šumavě

Originální kniha o neznámé tváři Šumavy, tvořená autorským týmem: text Ondřej Fibich, ilustrace a mapa tajemných míst Petr Štěpán, foto Ivana Řandová. Vyjde koncem května 2021 a více se o ní můžete dozvědět na adrese www.cestyksamave.cz. Podpořit její vydání lze od 1. 3. do 15. 5. 2021 na adrese www.donio.cz. V zimním vydání časopisu jsme uvedli první ukázkou, teď, v čase jarním, přicházíme s druhou:

Vědoucí ženy

Dalo to dosti práce nalézt zbytky kaple svaté Walburgy, v jejíž patě pramenila studánka, která byla považována za léčivou a která měla také moc přivolávat déšť. Naposledy ji na Prenetu viděl cestou ze Strážova básník Ladislav Stehlík a jeho zmínka byla dost neurčitá. Jen popis interiéru stavbičky s modrým stropem a hvězdami a se stěnami pokrytými modely lidských údů a orgánů (podobně můžeme dodnes vidět na poutním pasovském schodišti k Maria Hilfe u kapucínů) byl mi vodítkem. Zatímco svatý Ondřej ve východní části Šumavy nás propojoval s východní spirituální mužskou tradicí, na Prenetu kralovaly dvě ženy – svěťice a dobrodějky z křesťanského západu. Dcera anglosaského krále Richarda Poutníka, který zemřel kolem roku sedm

set dvacet s pověstí světce, když putoval do Svaté země. Odvážná Valpurga se vydala jako misionářka do Němec a založila tam několik klášterů a hospiců. Dokázala křesťit mrtvé, uzdravovat nemocné a vyznala se v bylinách. Zemřela jako abatyše benediktinek. Na jejím náhrobku se objevoval libě vonící olej, který potřební sbírali do lahvic jako zázračný lék. Její svátek se kdysi slavil prvního května jako takzvaná Valpuržina noc, u nás známá jako „pálení čarodějnic“. Na Brennetbergu se stala strážným duchem léčivé studánky. Tato voda platila na oční nemoci, furunkly a nemoci dýchacích cest. Byla také věrnou patronkou rolníků, ochraňovala malé děti i šestinedělky. Dost důvodů, aby byla v této části Šumavy uctívána.

Tuláček Boží páter Chanovský líčí ve svých pamětech, jak se ze Strážova konalo v době sucha procesí ke studánce svaté Walburgy (po německu). To už zde stála dřevěná kaple a lidé se u ní modlili a vykonávali magické úkony k vyvolání deště. Pravidelně míchali hladinou k odvrácení sucha. Často byl

věřícími pozorován anděl, který prstem čeřil zázračnou vodu, a tak lidem pomáhal.

Není od věci, že přes Prenet vedla poutní a obchodní stezka a kdysi na něm sídlil poustevník. Říkávalo se mu biskup z Bědákova a přespával v nově vyzdvíženém kostelíku svaté Kunhuty. Tato svěťice byla manželkou německého krále a císaře Jindřicha. Byla příležitostnou regentkou a kvůli obvinění z nevěry přestála s Boží pomocí ordál v podobě chůze po žhavém železe. Ve svém slitovném díle byla vlastně aristokratickou pokračovatelkou anglosaské princezny Valpurgy, jen o tři sta let později.

Podivuhodná svatá duplicita místa byla opět obrazem ženské duše hory Prenetu. Zatímco kostelík je opraven, z Valpuržiny výklenkové kaple zůstal jen holý oblouk kamenů a v jejích nohách bublající zázračný pramen. Kéž by ji někdo s úctou vzkřísil. Vždyť vláhy je nám třeba v dnešní době stonásobně, o nemocech a skleslém duchu nemluvě.

■ Ondřej Fibich

